

forslaget, som jeg skal have den Ære at anbefale til det høje Ting, idet jeg dog skal tilføje, at Lovforslagets § 2 hjemler Banken Ret til, naar det stadfæstes af Kongen, at udvide sin Aktiekapital fra 27 Mill. Kr. indtil 50 Mill. Kr.

**Holger Petersen:** Naar Lovforslaget om Forlængelse af Nationalbankens Oktroj nu foreligger paa et saa fremrykket Tidspunkt, er det af mange Grunde meget beklageligt. Oktrojen udløber, som bekendt, i Juli 1908, og det vil derfor være til liden Nytte paa dette Tidspunkt at drøfte saadanne Principspørgsmaal som f. Eks. Seddelemmissionens Overtagelse af Staten. Den nuværende Oktroj mangler fuldstændig Bestemmelse om, hvem der har Ret til at træffe Afgørelse om Nationalbankens fremtidige Virksomhed udover Juli 1908. Man har valgt den Vej at træffe en Overenskomst mellem Nationalbankens Direktører og dens Repræsentanter paa den ene Side og den højtærede Justitsminister paa den anden Side, men det er dog et Spørgsmaal, om denne Overenskomst ikke burde være forelagt Aktionærerne. Jeg skal imidlertid lade disse Spørgsmaal ligge, fordi en indgaaende Behandling af dem sikkert vil føre til, at vi ikke faa Loven gennemført.

Som Lovforslaget foreligger, bør det nærmest være Genstand for Overvejelse, hvad den centrale Seddelbanks Hovedopgave er, og om Nationalbanken vil være i Stand til at løse den, hvis denne Lov vedtages. Først og fremmest maa Bankens Sedler være saa vel funderede, at deres Indløselighed er sikret, og Banken maa dernæst være saaledes udrustet, at den kan være den Reserve, hvortil man i vanskelige Tider tyer, og hvor man indenfor rimelige Grænser paa utvivlsomt gode Værdier kan rejse Penge. — Den første Opgaves Løsning er betinget af, at Reglerne, der foreskrives for Funderingen, dels ved ædelt Metal og dels ved andre Værdier, er betryggende. Disse Regler findes i Lovforslagets § 7, og til Sammenligning med, hvad der her foreslaas, findes der i Bemærkningerne til Lovforslaget Oplysninger om, hvilken Ordning der er truffet i andre Lande. Uden at komme nærmere ind paa Detaillerne kan det siges, at 50 pCt. Dækning ved Metalfond af den ene Halvdel og 125 pCt. ved Værdipapirer af den anden Halvdel af de udstedte Sedler tør anses for fuldt betryggende. Opretholdelsen af den nugældende Bestemmelse, at Dækningsreglerne ved en enkelt Maa-

neds Slutning kunne fraviges, er sikkert heldig. — Ligeledes kan Slutningsbestemmelsen i § 7, der tilsigter en yderligere Forøgelse af Emissionens Elasticitet, være af væsentlig Nytte for Pengemarkedet i særlig vanskelige Tider.

Til Løsning af den anden af mig nævnte Opgave, at Banken maa være saaledes udrustet, at den kan være den Reserve, hvortil der i vanskelige Tider kan tyes, maa den være i Stand til at holde saa store likvide Reserver i Udlandet, at den hurtig, om det er fornødent, kan drage Guld til sig ude fra til Fundering af den forøgede Seddelmasse. Men den Slags flydende Reserver giver kun ringe Renter og altsaa ingen Fortjeneste for Banken. Skal denne kunne give sine Aktionærer et anstændigt Udbytte, vil det ses, at jo større Fordringer der stilles fra Statens Side til Andel i Bankens Fortjeneste, desto større bliver Fristelsen for Bankens Bestyrelse til at anlægge Midlerne mindre likvide for at faa en højere Rente af dem. Jo mere Staten forlanger, desto større bliver Faren for, at Banken ikke bliver den Reserve, den burde være. Ses der nu paa, hvad Lovforslaget forlanger af Banken:  $\frac{3}{4}$  Mill. Kr. om Aaret og yderligere  $\frac{1}{4}$  af Overskuddet, naar Aktionærerne have faaet 6 pCt. i Udbytte, maa det vistnok siges, at Regeringen er gaaet Banken lovlig nær. Og jeg undrer mig over, at Bankens Bestyrelse har kunnet paatage sig saa store Forpligtelser. Det er selvfølgelig umuligt at paapege bestemte Tal og sige, at saa vidt kan der gaas og ikke videre, men det forekommer mig, at der er Grund til at befrygte, at der ved det her foreslaaede bliver lagt for store Byrder paa Banken.

Hvad Bankens Bestyrelse angaar, maa det anses for tidssvarende, at der gives Aktionærerne Adgang til at vælge Repræsentanter, og at Overgangen hertil foregaar efterhaanden i Løbet af nogle Aar. Derimod er det en meget uheldig Bestemmelse, at Staten skal besætte 2 Direktørposter. Det forekommer mig at være fuldt ud tilstrækkeligt, naar der findes en kongevalgt Direktør til at vaage over, at Oktrojen overholdes. Jeg ser ingen Grund til at indrømme Staten Besættelsen af disse to Pladser, saa meget mindre, som det maa erindres, at den kongelige Bankkommissær ifølge Oktrojen staar Bankens Bestyrelse „ved Siden“; han har Forsæde i alle Repræsentantforsamlinger, har Adgang til Direktionsforsamlingerne samt er bemyndiget til dér at lade sig forelægge